

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 366/2025-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Andreou Gireth, J. M. Hurbana 334/32, Žilina, proti postupu Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 29Tp/7/2025 a jeho uzneseníu z 21. marca 2025 a proti postupu Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 1Tpo/20/2025 a jeho uzneseníu z 8. apríla 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Návrhu na vydanie dočasného opatrenia **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 21. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 23 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 8 ods. 1, 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), čl. 6 ods. 1 a 2 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 29Tp/7/2025 a jeho uznesením z 21. marca 2025 a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1Tpo/20/2025 a jeho uznesením z 8. apríla 2025. Navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť obom konajúcim súdom na ďalšie konanie. Zároveň žiada rozhodnúť o dočasnom opatrení podľa § 130 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorým by bol

bezodkladne prepustený z výkonu väzby. Napokon požaduje priznať mu primerané finančné zadostučinenie 8 000 eur a náhradu trov jeho právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ, trestne stíhaný pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, bol uznesením okresného súdu č. k. 29/Tp/7/2025-14 z 1. februára 2025 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 1Tpo/9/2025 zo 17. februára 2025 vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

3. Napadnutým uznesením č. k. 29Tp/7/2025-70 z 21. marca 2025 okresný súd podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol jednak žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, ako aj jeho žiadosť o nahradenie väzby písomným sľubom, peňažnou zárukou alebo dohľadom probačného a mediačného úradníka.

4. Sťažnosť proti prvostupňovému rozhodnutiu krajský súd podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú a súčasne zamietol aj žiadosť o nahradenie väzby probačným dohľadom a peňažnou zárukou.

5. Sťažovateľ je stíhaný pre skutok, že v čase jemu uloženého zákazu činnosti viesť motorové vozidlá motorové vozidlo (ako „nevodič“) viedol bez dokladov potrebných na jeho vedenie a prevádzku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ ozrejmil, že jediným usvedčujúcim dôkazom, na základe ktorého bol vzatý do väzby, mala byť výpoveď svedka [REDAKOVANÉ], ktorý je zároveň „iniciátorom“ začatého trestného stíhania. Jeho výpoveď sa však sťažovateľovi javí ako účelová a motivovaná svedkovým profesionálnym postavením (policajt) a jeho zaujatosťou proti osobe sťažovateľa.

7. Okresnému súdu sťažovateľ vytýka, že sa pri rozhodovaní o návrhu na vzatie do väzby riadne nezaoberal všetkými relevantnými skutočnosťami, ale zameral sa iba na výpoveď menovaného svedka, ktorú ale nemožno považovať za hodnoverný dôkazný prostriedok, pretože tvrdenia, ktoré svedok uviedol, neboli ničím podporené a ani dosiaľ preukázané.

8. Sťažovateľ jednoznačne trvá na tom, že motorové vozidlo nevedol a viesť by ani nemohol, pretože nedisponuje vodičským oprávnením, nie je držiteľom vodičského preukazu.

9. Poukazujúc na rozhodnutie okresného súdu v inej trestnej veci, v ktorej došlo k nahradeniu väzby osoby obvinenej z podstatne závažnejšej trestnej činnosti (obzvlášť závažný zločin), sťažovateľ zdôraznil neproporcionalitu porovnávaných vecí. V jeho prípade zároveň išlo o nedostatočnú dôkaznú situáciu, s ktorou sa súd nevysporiadal s prihliadnutím na jeho povinnosť dodržať zdržanlivosť a nevyhnutnosť zásahu do osobnej slobody.

10. Pretože okrem výsluchu jedného svedka, ktorého tvrdenia sťažovateľ popiera, neexistovali v konaní žiadne iné usvedčujúce dôkazy, ktoré by preukazovali vinu sťažovateľa, bolo vzhľadom na zásadu *in dubio pro reo* nutné zaoberať sa tým, aký závažný zásah do jeho osobnej slobody sťažovateľa jeho vzatie do väzby predstavovalo.

11. Podľa názoru sťažovateľa išlo o absolútne nespravodlivý proces, keďže dôvody väzby reálne neexistovali. Jeho väzba nebola nevyhnutná, bola nezákonná a nespĺňala základné kritériá. Jednoznačne ju bolo možné nahradiť inými inštitútmi Trestného poriadku. Išlo tak o zaobchádzanie, ktoré bolo neúmerné a nezohľadňovalo zásadu spravodlivosti a proporcionality. Odôvodnenie pokračovania väzby okresným súdom sťažovateľ považuje za absolútne formálne.

12. Väzba zároveň nemohla byť odôvodnená tým, že sťažovateľ už bol v minulosti trestne stíhaný, prípadne odsúdený. Z povahy jeho osoby malo byť zrejmé, že by sa trestnej činnosti nedopustil a ani dopustiť nemohol, pretože nedisponoval motorovým vozidlom a ani vodičským oprávnením. S ohľadom na závažnosť skutku sťažovateľ nepovažoval svoju väzbu za nevyhnutnú, resp. za takú, ktorú by nebolo možné nahradiť. Nariadených úkonov sa vždy riadne zúčastňoval a nespôsoboval „ťažkosti“ v prebiehajúcom konaní.

13. Bez akéhokoľvek ďalšieho kontextu sťažovateľ uviedol, že mu nebol umožnený prístup do elektronického súdneho spisu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 23 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a podľa čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), čl. 6 ods. 1 a 2 a čl. 8 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 29Tp/7/2025 a jeho uznesením z 21. marca 2025 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1Tpo/20/2025 a jeho uznesením z 8. apríla 2025, ktorými bola v konečnom dôsledku zamietnutá žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, resp. žiadosť o jej nahradenie. Sťažovateľ konajúcim súdom vytyka, že ho vo väzbe ponechali napriek neexistencii jej dôvodov a absencii dôvodného podozrenia zo spáchania stíhaného skutku.

III.1. K namietanému porušeniu práv postupom a rozhodnutím okresného súdu:

15. Vo vzťahu k postupu a uzneseniu okresného súdu, ktoré sťažovateľ namieta v súvislosti s rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, ústavný súd uvádza, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

16. Sťažovateľ mal možnosť podať proti namietanému rozhodnutiu okresného súdu (ale aj jeho postupu) týkajúcemu sa rozhodovania o jeho osobnej slobode sťažnosť krajskému súdu, v ktorej mohol uplatniť všetky svoje námietky. Takúto možnosť využil a riadny opravný prostriedok podal. O ňom konal a rozhodol krajský súd, ktorý bol nielen oprávnený, ale aj povinný poskytnúť základným právam sťažovateľa ochranu v prípade zistenia, že do nich súd prvého stupňa neprípustne zasiahol.

17. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny postupom a rozhodnutím krajského súdu:

18. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy (rovnako tak v čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny) a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného iniciovať konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označených ustanovení ústavy korešponduje s právami vyplývajúcimi z čl. 5 dohovoru (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08).

19. Z ústavy a rovnako aj dohovoru vyplýva, že každé obmedzenie osobnej slobody väzbou môže nastať len z dôvodov ustanovených zákonom. Preto právna úprava obsiahnutá v Trestnom poriadku je integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 315/06). Pri rozhodovaní o väzbe musia byť súčasne splnené formálne predpoklady väzby (uznesenie o vznesení obvinenia) a materiálne predpoklady väzby, keď musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a spáchal ho obvinený; zároveň musí existovať niektorý z väzobných dôvodov podľa § 71 Trestného poriadku (III. ÚS 417/2011). Ústavný súd už vo svojej judikatúre opakovane konštatoval, že čl. 17 ústavy zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení. Z čl. 17 ods. 2 ústavy ďalej vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Ústavne konformné uplatnenie zabezpečovacieho inštitútu väzby je zároveň determinované aj existenciou konkrétnych skutočností, ktoré svojou podstatou musia dať *ratio decidendi* (nosné dôvody) na uplatnenie tohto zabezpečovacieho inštitútu. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich za väzbu a proti nej, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (porovnaj napr. I. ÚS 31/2010, II. ÚS 349/2013, III. ÚS 271/07, IV. ÚS 361/09). Zároveň je potrebné uviesť, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia o väzbe, ktoré neposkytuje odpovede na všetky relevantné otázky, resp. námietky formulované zo strany väzobne stíhanej osoby, sa v prípade väzby pretavuje do porušenia práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy (III. ÚS 33/2021).

20. Právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná najmä na preskúmanie, či dôvod a spôsob obmedzenia osobnej slobody rozhodnutiami všeobecných súdov vo väzobných veciach [napr. v zmysle posúdenia, či sú rozhodnutia všeobecných súdov o väzbe podložené zákonnými dôvodmi, či súd výslovne, prehľadne a logicky vysvetlil, z ktorých konkrétnych skutočností vyplýva dôvod väzby, či sú rozhodnutia riadne

a vyčerpávajúco odôvodnené, či súd rozhodol o zákonnosti ďalšieho trvania väzby a žiadosti obvineného o prepustenie na slobodu urýchlene a pod.] je v súlade s právami a slobodami zaručenými čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 dohovoru (porov. napr. I. ÚS 47/2013, II. ÚS 230/02, II. ÚS 38/05, III. ÚS 352/2011, IV. ÚS 124/03, IV. ÚS 153/09).

21. Do obsahu právomoci ústavného súdu však nepatrí preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktoré viedli k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby, resp. ponechaní dotknutej osoby vo väzbe. Tento postup skúma sťažnostný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je oprávnený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (porov. napr. I. ÚS 316/2011, II. ÚS 76/02, II. ÚS 466/2013, III. ÚS 466/2010, IV. ÚS 83/03, IV. ÚS 619/2013). Skutkové a právne závery príslušného všeobecného súdu však môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňujúce a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

22. Úlohou ústavného súdu tak v danom prípade bolo preskúmať najmä to, či sa krajský súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne, či je odôvodnenie jeho rozhodnutia v načrtnutom smere ústavnoprávne akceptovateľné a taktiež či interpretácia a aplikácia relevantných právnych noriem zo strany krajského súdu je zlučiteľná s ústavou a medzinárodnými záväzkami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

23. Ešte pred samotným posúdením napadnutého rozhodnutia krajského súdu ústavný súd považuje na tomto mieste za potrebné dať do pozornosti svoju rozhodovaciu prax vychádzajúcu z predpokladu, že odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov vydané v inštančnom postupe súdneho konania nemožno posudzovať izolovane (m. m. napr. III. ÚS 808/2016, III. ÚS 227/2020, III. ÚS 341/2021, III. ÚS 489/2021, III. ÚS 543/2022, III. ÚS 708/2022, III. ÚS 67/2023), pretože tieto konania tvoria z hľadiska predmetu jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. napr. III. ÚS 489/2021, III. ÚS 708/2022, III. ÚS 67/2023, IV. ÚS 350/09). Vzhľadom na uvedené argumentačné línie a obsahovú spätosť (spojitosť) uznesení okresného súdu a krajského súdu ústavný súd pristúpil k ich zhodnoteniu vo vzájomnej integrite a dôvodovej celistvosti. V nadväznosti na uvedené je tiež potrebné konštatovať, že v zmysle judikatúry ústavného súdu (m. m. napr. I. ÚS 136/2024) je prípustné, ak sa nadriadený súd s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí podriadeného súdu stotožní a v podrobnostiach naň odkáže.

24. Uvedené východiská ústavný súd pripomenul s prihliadnutím na okolnosť, že krajský súd v napadnutom rozhodnutí v celom rozsahu odkázal na dôvody prvostupňového rozhodnutia, s ktorými sa stotožnil a tieto si osvojil.

25. V súvislosti s kľúčovou námietkou sťažovateľa ústavný súd vo vzťahu k dôvodnému podozreniu zo spáchania trestného činu ako materiálnej podmienky uvalenia väzby v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva pripomína, že „dôvodné podozrenie“ („*reasonable suspicion*“) treba považovať za dôležitú súčasť záruk každého proti jeho svojvoľnému zatknutiu alebo väzbe. Trestný poriadok (ako zákon, na ktorý poukazuje ústava vo svojom čl. 17 ods. 2) však

nevyžaduje, aby existencia dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu bola podložená proti obvinenému dôkazmi, ktoré očakáva sťažovateľ. Ústavný súd tiež pripomína, že úlohou väzobného súdu nie je posúdenie otázky viny sťažovateľa, ktoré je predmetom samotného trestného konania proti nemu. Na účel prípustnosti zásahu do osobnej slobody väzbou postačuje existencia dôvodného podozrenia, teda skutočností alebo informácií, ktoré by objektívneho pozorovateľa presvedčili, že dotknutá osoba mohla spáchať daný trestný čin. Predmetnú dôvodnosť je potrebné posudzovať s ohľadom na všetky okolnosti prípadu k aktuálnemu štádiu trestného konania (pozri rozsudok Veľkej komory vo veci Selahattin Demirtaş proti Turecku č. 2 z 22. 12. 2020, sťažnosť č. 14305/17, bod 314, a tam uvedené odkazy, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Fox, Cambell a Hartley v. Veľká Británia z 30. 8. 1990). Na tieto fundamenty v konečnom dôsledku sťažovateľa upozornili už aj vo veci konajúcej všeobecne súdy.

25.1. Existencia dôvodného podozrenia, že obvinená osoba spáchala trestný čin, je prirodzene podmienkou *sine qua non* regulárnosti vzatia a držania vo väzbe. Aby bolo možné obvineného vziať do väzby, musí okrem formálnych náležitostí existovať aj tzv. dvojité materiálny predpoklad vzatia do väzby, a to dôvodnosť obvinenia a dôvodnosť väzby. Súd rozhodujúci o väzbe je povinný dôsledne sa zaoberať otázkou dôvodnosti vzneseného obvinenia a je súčasne povinný vysporiadať sa aj s otázkou, či zadokumentované dôkazy racionálne odôvodňujú kvalifikáciu skutku (m. m. III. ÚS 29/2015). Všeobecný súd pri rozhodovaní o väzbe v príslušnom štádiu trestného konania skúma (okrem iného), či má spisbou a prípadnými pred súdom tvrdenými skutočnosťami minimálne pri dostatočne rozumnej miere pravdepodobnosti bez zjavných omylov a nesprávností osvedčenú skutočnosť, že existujú dôvody na podozrenie, že stíhaný skutok spáchal obvinený. Túto okolnosť zisťuje na účel rozhodnutia o osobnej slobode obvineného v ústavou prípadne Trestným poriadkom predpísanej lehote. Nie je preto jeho úlohou nachádzať ultimatívne závery týkajúce sa dôvodnosti trestného stíhania obvineného (napríklad s výnimkou už spomenutých zjavných omylov) alebo uzatvárať, resp. odstraňovať otvorené kolízie či konflikty dôkaznej hodnoty jednotlivých dôkazov (m. m. I. ÚS 184/2023).

26. Sťažnostný súd v prvom rade konštatoval splnenie tak formálnych, ako aj materiálnych podmienok väzby sťažovateľa, a to bez relevantných skutkových a právnych skutočností, ktoré by od ostatného rozhodovania o väzbe sťažovateľa zásadným spôsobom zmenili podozrenie zo spáchania stíhaného skutku. Dôkazná matéria podľa krajského súdu svedčila, že dotknutý skutok sa mal stať, vykazoval znaky stíhaného prečinu a k pretrvávajúcej dôvodnosti podozrenia, že sa ho mal dopustiť sťažovateľ, pristúpili aj ďalšie skutočnosti, z ktorých bolo možné vyvodiť pravdepodobnosť, že sťažovateľ bude pokračovať v trestnej činnosti. Väzobné stíhanie preto bolo plne dôvodné a zásah do osobnej slobody sťažovateľa bol legitímny.

27. Okresný súd (s ktorého závermi sa krajský súd stotožnil) dôvodné podozrenie zo spáchania skutku sťažovateľom bližšie odôvodnil výpoveďou svedka [REDAKOVANÉ], policajta, ktorý videl sťažovateľa (ktorého podľa miestnej a osobnej znalosti identifikoval) viesť osobné motorové vozidlo, o čom informoval políciu. Svedok mal vedomosť aj o tom, že označené motorové vozidlo (ktoré mal viesť sťažovateľ) je v pátraní. Okrem výpovede svedka bol sťažovateľ usvedčovaný aj zabezpečeným kamerovým záznamom a výpoveďami svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (členovia privolanej policajnej hliadky), ktorí prišli za sťažovateľom po spáchaní skutku a ktorí svedčili, že pred domom bolo zaparkované dotknuté motorové vozidlo, kľúče od ktorého mali sťažovateľovi vypadnúť z vrečka a tieto sa snažil „zadupať“ do zeme. Okresný súd pripomenul

zistenie, že sťažovateľ mal v minulosti vlastnícky, resp. držiteľský vzťah k spomínanému motorovému vozidlu. Dôkaznú situáciu doplnenými dôkaznými prostriedkami tak okresný súd považoval za umocnenú.

28. Podľa konajúcich všeobecných súdov na druhej strane neboli zistené skutočnosti spochybňujúce záver o existencii dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Obava z pokračovania v trestnej činnosti vyplynula tak z osoby sťažovateľa, ako aj z povahy a závažnosti stíhaného skutku. Podľa krajského súdu sa u sťažovateľa jednoznačne prejavili sklony k páchaniu trestnej činnosti, keď v minulosti bol 6-krát odsúdený za rovnaký trestný čin a skutku sa mal dopustiť v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Vzhľadom na kriminálnu minulosť sťažovateľa nebolo podľa názoru krajského súdu možné predpokladať, že by radikálnym spôsobom zmenil svoj prístup k spoločenským hodnotám, preto väzba u sťažovateľa mala naďalej plniť svoju preventívnu funkciu.

29. Podľa okresného súdu história predchádzajúcich odsúdení sťažovateľa dokumentovala, že má zjavne problém s rešpektovaním právnych predpisov. V jeho prípade nešlo len o jednorazové zlyhanie, ale obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, bola skutočne prítomná, dostatočne odôvodňujúca väzobný dôvod, keďže bolo vysoko pravdepodobné, že by sa po prepustení mohol opätovne dopustiť trestnej činnosti.

30. Za zodpovedajúce (stavu veci a zákonu) sťažnostný súd považoval aj rozhodnutie okresného súdu o nemožnosti nahradenia väzby sťažovateľa. Aj po zohľadnení účinkov dohľadu probačného a mediačného úradníka, a to aj za súčasného uloženia primeraných povinností a obmedzení vrátane ich technickej kontroly by podľa krajského súdu prepustenie sťažovateľa na slobodu výrazne zvýšilo riziko pokračovania v páchaní rovnakej alebo obdobnej trestnej činnosti, a to opäť predovšetkým s prihliadnutím na jeho osobu (jeho kriminálnu minulosť) a povahu stíhanej trestnej činnosti. Z toho istého dôvodu krajský súd nepovažoval za dostatočnú ani sťažovateľom v druhostupňovom konaní ponúknutú peňažnú záruku 3 000 eur.

31. Rovnako okresný súd vyhodnotením charakteru trestnej veci (trestná činnosť predstavujúca ignorovanie a nerešpektovanie súdom uloženého zákazu činnosti), osoby sťažovateľa (osoba ignorujúca súdom uložené zákazy), okolností trestnej veci a doterajšieho spôsobu života sťažovateľa (osoba v minulosti opätovne odsúdená za rovnaký trestný čin, opakovane vo výkone trestu odňatia slobody) konštatoval, že dohľad probačného a mediačného úradníka nebol dostatočným nástrojom pre nahradenie väzby. Okresný súd dôvodil, že od konania sťažovateľa neodradilo ani viacnásobné odsúdenie za rovnakú trestnú činnosť, opakovane na nepodmienečný trest odňatia slobody, ani skutočnosť, že sa skutku v tejto trestnej veci mal dopustiť v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Podľa okresného súdu sťažovateľ zjavne vôbec nebol schopný a ochotný rešpektovať súdom uložené zákazy, bolo preto nanajvýš otázne prípadné rešpektovanie autority probačného a mediačného úradníka z jeho strany.

32. Podobne okresný súd odôvodnil nemožnosť nahradenia väzby písomným sľubom alebo peňažnou zárukou poskytnutou matkou sťažovateľa. I napriek tomu, že sťažovateľ je stíhaný pre menej závažný trestný čin – prečin, bolo podľa okresného súdu potrebné uviesť, že z hľadiska povahy trestného činu išlo o jeho opakované páchanie. Vzhľadom na tieto okolnosti nebolo možné uveriť tomu, že sťažovateľ povedie riadny život na základe písomného sľubu a ani hrozba prípadného prepadnutia peňažnej záruky nebola dostatočnou motiváciou pre sťažovateľa, aby

viedol riadny život, keď ho k takémuto správaniu nemotivovala hrozba možného obmedzenia osobnej slobody pri neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

33. Z uvedenej rekapitulácie odôvodnení rozhodnutí oboch konajúcich všeobecných súdov sú dôvody, pre ktoré rozhodli o ďalšom pokračovaní väzby sťažovateľa, jednoznačne zrejmé a tieto, čo sa týka rozsahu a relevancie, presvedčivo prezentované.

34. Zvlášť sťažovateľom spochybňovaná dôvodnosť vedenia trestného stíhania proti jeho osobe je podľa názoru ústavného súdu oboma konajúcimi súdmi dostatočne argumentačne podložená poukazom na zistenia plynúce z konkrétnych dôkazných prostriedkov, a to z výpovede priameho svedka udalosti s podporou kamerového záznamu a výpovedí členov policajnej hliadky. Skutočnosti a informácie zistené z označených dôkazov sú jednoznačne spôsobilé presvedčiť, že sťažovateľ sa stíhaného trestného činu mohol dopustiť, a existencia tohto podozrenia postačovala na účel prípustnosti zásahu do jeho osobnej slobody. Pokiaľ sťažovateľ spochybňuje výpoveď priameho svedka pre jeho zaujatosť, túto pre potreby posúdenia jej relevancie bližšie nekonkretizoval, avšak v posúdení všetkých uvedených dôkazov všeobecnými súdmi s výsledkom, že z nich vyplýva dôvodné podozrenie o spáchaní stíhaného skutku sťažovateľom, ústavný súd nenachádza žiadny neprípustný ústavnoprávny aspekt.

35. V rámci uvedeného obrana sťažovateľa, že motorové vozidlo nevedol a viesť ani nemohol, pretože nedisponuje vodičským oprávnením a nie je držiteľom vodičského preukazu, vyznieva prinajmenšom nepresvedčivo.

36. K poznámke sťažovateľa o nerešpektovaní zásady *in dubio pro reo* ústavný súd znovu opakuje, že požiadavka istoty o spáchaní stíhanej trestnej činnosti osobou sťažovateľa bez dôvodných pochybností bude nevyhnutná až pri meritórnom rozhodovaní, nie pri rozhodovaní o väzbe. Tak ako uviedol krajský súd, pri rozhodovaní o väzbe sa súd nezameriava na hodnotenie viny obvineného, jeho obhajoby alebo dôkazov spôsobom uvedeným v § 2 ods. 12 Trestného poriadku, ale skúma predovšetkým to, či sú splnené materiálne a formálne podmienky rozhodnutia o väzbe, a v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie o väzbe vykonané dôkazy aj hodnotí. Preto nie je povinnosťou súdu v tomto štádiu trestného konania podrobne hodnotiť obhajobou predloženú skutkovú argumentáciu a podľa predstáv obvineného (sťažovateľa) sa vyjadrovať ku každej skutkovej námietke.

37. Ústavný súd nesúhlasí ani s názorom sťažovateľa, že by z rozhodnutia krajského súdu v spojení s prvostupňovým rozhodnutím nevyplývala nevyhnutnosť pozbavenia jeho osobnej slobody. Skutočnosť, že bol za rovnaký trestný čin už viackrát odsúdený (aj na nepodmienečný trest odňatia slobody) a znova sa ho mal dopustiť v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, predstavuje rozumný, logický a dostatočný podklad na odôvodnenie reálnej obavy, že by v takejto činnosti mohol pokračovať po svojom prepustení na slobodu. Ani v tomto prípade požiadavka istoty (pokračovania v trestnej činnosti) bez dôvodných pochybností nie je reálna. Nie je spravidla možné vyčkávať až do okamihu, keď je už isté, že obvinený sa opakovane trestnej činnosti dopustí, pretože by sa v praxi spravidla už nepodarilo takému konaniu zabrániť.

38. Pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľa, že väzba nemôže byť odôvodnená tým, že už bol v minulosti trestne stíhaný, prípadne odsúdený, ústavný súd uvádza, že iba samotná kriminálna minulosť sťažovateľa nebola tou okolnosťou, na ktorej okresný súd a krajský súd tzv. preventívnu väzbu

založili. Obidva sudy osobitne zvýrazňovali skutočnosť, že sťažovateľ sa mal stíhaného skutku dopustiť v čase plynutia skúšobnej doby jeho podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody pre rovnaký trestný čin. Navyše vo svojej rozhodovacej praxi ústavný súd stabilne uvádza, že zohľadnenie predchádzajúcej trestnej činnosti pri posudzovaní väzobných dôvodov tzv. preventívnej (predstihovej) väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je všeobecnými súdmi bežne akceptovanou skutočnosťou pri posúdení osoby obvinenej v kontexte hodnotenia nebezpečenstva, že sa dopustí konania, ktorému má väzba zabrániť. Uvedenú dôvodovú líniu napadnutého uznesenia preto nemožno hodnotiť ako ľudskoprávne excesívnu a z uvedeného dôvodu ako ústavne nekonformnú (napr. IV. ÚS 447/2024).

39. Podstatným z hľadiska požadovanej ochrany základných práv bolo aj to, že zo strany konajúcich všeobecných súdov nešlo o akúsi nekonkrétnu (všeobecnú) a neodôvodnenú obavu (podozrenie) z možnosti pokračovania v páchaní trestnej činnosti, ale išlo o zreteľné, reálne a hmatateľné, t. j. individuálne skutočnosti plynúce z predošlého konania a správania sťažovateľa (opakované nerešpektovanie zákazu uloženého súdom v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia a pod.).

40. Napokon ústavný súd neakceptoval ani tvrdenie sťažovateľa, že nejde vzhľadom na nízku závažnosť stíhaného trestného činu o väzbu nevyhnutnú. Z rozhodnutí oboch stupňov súdov je zrejmé, čo ich viedlo k zamietnutiu žiadostí sťažovateľa o prepustenie z väzby alebo o jej nahradenie. Bol to legitímny dôvod zabrániť sťažovateľovi v opakovaní činnosti, za ktorú síce, aj keď hrozí (relatívne) nižší trest, predsa len ide o spoločensky neakceptovateľné konanie, ktorému bolo potrebné zabrániť. Ustanovenia procesnoprávneho predpisu, ktorým sa konanie riadi, t. j. ustanovenia Trestného poriadku, nijako nebránia, aby aj v prípadoch menej závažných trestných činov (rozumej z hľadiska výšky do úvahy prichádzajúceho trestu) bola na ich potenciálnych páchatel'ov uvalená väzba a to s prihliadnutím na konkrétne okolnosti danej veci. A práve tieto okolnosti v tomto prípade zavážili v prospech pozbavenia sťažovateľa jeho osobnej slobody z preventívnych dôvodov.

41. Ústavný súd preto uzatvára, že z napadnutých väzobných rozhodnutí jednoznačne vyplýva danosť materiálnych predpokladov väzby sťažovateľa, keď sudy na základe konkrétnych zistení z vykonaných procesných úkonov konštatovali existenciu skutočností osvedčujúcich kvalifikované podozrenie, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a že sa ho mohol dopustiť sťažovateľ, a zároveň presvedčivo odôvodnili (skutkovo a právne) preukázanie existencie väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Väzobné rozhodnutie krajského súdu v spojení s rozhodnutím okresného súdu nepochybne splnilo požiadavky náležitého odôvodnenia súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom jasne a zrozumiteľne dalo odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

42. Tvrdením sťažovateľa, že mu nebol umožnený prístup do elektronického súdneho spisu, sa ústavný súd nezaoberal s prihliadnutím na absenciu akejkoľvek (nie to ešte adekvátnej) nadväzujúcej argumentácie svedčiacej o (s tým spojenom) neprípustnom zásahu do základných práv sťažovateľa.

43. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil

navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

44. Poukazujúc na všetky dosiaľ uvedené zistenia a dôvody, ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu je dostatočné, presvedčivé, bez znakov svojvôle. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vo vzťahu k zákonom predpokladanému ponechaniu sťažovateľa vo väzbe nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci konajúcim súdom vrátane právnej úpravy základného práva na slobodu podľa ústavy a listiny s dôsledkom jeho porušenia.

45. Na základe uvedených dôvodov vo vzťahu k napadnutému postupu a rozhodnutiu krajského súdu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny) odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 1 dohovoru:

46. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti tvrdí, že v súvislosti s rozhodovaním o jeho osobnej slobode okresný súd a krajský súd porušili aj jemu garantované základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd vo svojej judikatúre už opakovane konštatoval (m. m. I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, I. ÚS 113/05, II. ÚS 151/09, II. ÚS 311/2013, IV. ÚS 444/2013, I. ÚS 95/2021), že v tomto článku ústavy ide o všeobecné ustanovenie, ktoré upravuje základné právo na súdnu ochranu, a to vo vzťahu ku konaniu vo veci samej, a nevzťahuje sa na konanie o väzbe, na ktoré je aplikovateľný čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ktorý je vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy v pomere špeciality, a sú v ňom implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecný čl. 46 ods. 1 ústavy.

47. Pokiaľ sťažovateľ namieta, že v jeho veci došlo aj k porušeniu čl. 46 ods. 2 ústavy, ústavný súd uvádza, že čl. 46 ods. 2 ústavy garantuje základné právo na súdny prieskum zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy v správnom súdnictve, o ktoré v sťažovateľovej veci nejde. Ak sťažovateľ namieta porušenie čl. 46 ods. 2 ústavy a nejde o externú kontrolu verejnej správy realizovanú správnym súdom, ústavný súd takúto ústavnú sťažnosť stabilne odmieta pre zjavnú neopodstatnenosť (m. m. III. ÚS 507/2017, III. ÚS 485/2021, III. ÚS 389/2023, III. ÚS 506/2023).

48. Sťažovateľ argumentuje aj porušením čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru, z ktorého znenia však jednoznačne vyplýva, že tento sa *ratione materiae* vzťahuje na (prvotné) vzatie do väzby, t. j. na uvalenie väzby (m. m. I. ÚS 338/06, I. ÚS 352/06, II. ÚS 318/06, III. ÚS 34/07, I. ÚS 95/2021). Keďže konania a uznesenia okresného súdu a krajského súdu sa týkali rozhodovania o ponechaní sťažovateľa vo väzbe – pokračovaní väzby – ide takisto o námietku zjavne neopodstatnenú.

49. K tvrdenému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov ústavný súd prioritne poukazuje na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý jednoznačne vymedzil záver, že záruky normatívne objektivizované v čl. 6 dohovoru sa v „trestných“ veciach týkajú len konaní, v ktorých sa rozhoduje o „oprávnenosti“ („*bien-fondé*“) obvinenia, a nevzťahujú sa na mnohé konania súvisiace s trestným stíhaním, ktorých predmetom nie je rozhodovanie o oprávnenosti obvinenia, t. j. rozhodovanie o vine a treste. Vychádzajúc z uvedeného, režimu čl. 6 dohovoru nepodlieha (okrem iného) rozhodovanie o väzbe (Neumeister c. Rakúsko z 26. 6. 1968 a Matznetter c. Rakúsko z 10. 11. 1969). Procesné garancie pri súdnej kontrole väzby poskytuje čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (m. m. pozri napr. I. ÚS 103/2010, III. ÚS 195/2010, I. ÚS 696/2013, III. ÚS 202/2015, III. ÚS 277/2016, III. ÚS 622/2016, III. ÚS 799/2016, III. ÚS 714/2017, III. ÚS 118/2018, II. ÚS 48/2021, II. ÚS 123/2021, III. ÚS 194/2021). V rámci konania o väzbe preto nemôže dôjsť k porušeniu čl. 6 dohovoru, keďže túto oblasť ochrany práv upravuje čl. 5 dohovoru (m. m. pozri napr. I. ÚS 200/06, III. ÚS 277/07, III. ÚS 622/2016, III. ÚS 799/2016, III. ÚS 714/2017, II. ÚS 123/2021, III. ÚS 194/2021).

50. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť vyplývajúcu z neaplikovateľnosti predmetných ustanovení ústavy a dohovoru na danú vec (napr. III. ÚS 194/2021, III. ÚS 79/2022).

III.4. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 23 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 2 a čl. 8 ods. 1 dohovoru:

51. Okrem skutočnosti, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti porušenie označených práv nijako argumentačne nepodporil, je zrejmé, že prípadný neprípustný zásah do týchto práv konajúcimi všeobecnými súdmi sa odvíja od porušenia základného práva na osobnú slobodu (čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny).

52. Práve s ohľadom na argumentačné prepojenie uvedených obsahových častí ústavnej sťažnosti nemohlo v dôsledku absencie porušenia základných práv zaručených v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny dôjsť ani k porušeniu sťažovateľom označených práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 23 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 2 a čl. 8 ods. 1 dohovoru.

53. Aj v tejto časti preto bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

IV.

K návrhu na vydanie dočasného opatrenia

54. Ústavný súd nevyhovel návrhu na vydanie dočasného opatrenia (prepustenie z výkonu väzby), keďže predpokladom na vyhovie takémuto návrhu je záver o potrebe prijať ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie. V danom prípade došlo k odmietnutiu ústavnej sťažnosti v celom rozsahu z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti a nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie, preto nebolo možné vyhovieť návrhu sťažovateľa na vydanie dočasného opatrenia (výrok 2 tohto uznesenia).

55. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie

o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu